

opusdei.org

Entrevista a Mons. Xavier Echevarría

Oferim el text íntegre de l'entrevista que el prelat de l'Opus Dei ha concedit al periòdic "La Gaceta de los Negocios" amb motiu del Sínode de l'Eucaristia.

13/10/2005

La seu central de l'Opus Dei és al carrer Bruno Buozzi 75 de la Ciutat Eterna. Exteriorment sembla una casa de pisos. Per dintre, és la suma d'una sèrie d'edificis de diversa mena que van des de l'antiga

ambaixada d'Hongria davant la Santa Seu —bastant aparent— fins a blocs de diferent estil i gust. Tota una illa que inclou petits jardins interiors amb fonts i escultures que donen un cert alleujament al conjunt.

En un d'aquests patis té lloc l'entrevista amb el Prelat de l'Opus Dei. Li vaig enviar un qüestionari previ que em lliura en mà només saludar-me, però l'entrevista continuarà mentre fem les fotografies i durant una bona estona després. Parla ràpid i en veu baixa, amb un accent que em recorda l'italià. Mira amb intensitat. Les primeres preguntes són, necessàriament, sobre el sínode de bisbes que començarà l'endemà i en el qual el bisbe prelat de l'Opus Dei participarà per desig exprés del Papa Benet XVI.

Monsenyor, hi ha qui pensa que aquest Sínode es caracteritzarà per l'immobilisme.

Doncs s'equivocarà. El Sant Pare el que vol és escoltar tots els bisbes del món i als teòlegs i especialistes que ha invitat a assistir. Estic segur que s'analitzaran qüestions que ajudaran tots a viure molt millor el sagrament de l'Eucaristia i que, les decisions que es prenguin seran d'una gran ajuda per a l'Església universal.

Les entrevistes de Benet XVI amb el líder dels lefebvrians, Bernard Fellay, i amb Hans Küng han transmès una imatge diferent de l'actual Pontífex. Com interpreta aquestes audiències?

Per més que encara no tenim moltes dades sobre el seu contingut, és clar que l'Església segueix estant oberta a tots. El Papa va donant facilitats perquè la gent es vagi apropant a Déu, per recuperar ànimes per Déu. I

els que busquin la veritat, la trobaran.

Monsenyor, fa uns dies Benet XVI va beneir una estàtua del fundador de l'Opus Dei al Vaticà. Seran tan bones les relacions de l'Obra amb aquest Papa com amb l'anterior?

A la Basílica de Sant Pere s'han col·locat 150 estàtues de sants de tots els temps. Penso que la benedicció d'aquestes escultures per part dels Papes té un gran valor simbòlic: posa davant els nostres ulls que també els sants contribueixen a edificar l'Església i l'adornen amb les seves virtuts; alhora, ens manifesta que l'Església presenta als catòlics l'exemple atractiu d'aquests fills fidels.

I per l'Opus Dei que suposa?

En el cas concret de Sant Josepmaria, la seva figura a la Basílica ens fa present també que la Prelatura

existeix per servir l'Església, i que aquesta comesa constitueix el més ardent desig de tots els seus fidels.

I el Papa va beneir l'estàtua...

Com pot comprendre la benedicció impartida per Benet XVI va ser per a mi un motiu de gran alegria. Al mateix temps, en aquells moments em venia a la ment el que hauria comentat Sant Josepmaria: tots els dies, també els extraordinaris, hem de cuidar allò corrent, allò petit, el que per molts passa inadvertit.

Des que va morir el fundador en 1975, quines coses han canviat a la Prelatura?

L'Opus Dei és un organisme viu, que creix i madura amb el temps, amb la gràcia de Déu i seguint els seus plans, amb l'esforç de cada home, de cada dona, per lluitar, i també amb els errors personals, que són sempre

una estupenda escola personal d'aprenentatge.

Doncs hi haurà hagut errors, però durant el Pontificat de Joan Pau II no em negarà que l'Obra ha crescut en tots els sentits.

En aquests 30 anys hi ha hagut, com és natural, un augment en persones, en països, en noves labors. S'ha modificat el context en l'Església i en el món: n'hi ha prou de pensar en el que ha suposat el Pontificat de Joan Pau II. No canvia, en l'Opus Dei, allò substancial: el seu esperit fundacional, les implicacions de la crida a la santificació i l'apostolat en la vida ordinària, en el treball professional, en l'exercici dels deures comuns dels cristians.

Però quins han estat els canvis més importants?

Potser els canvis més grans —per utilitzar les seves paraules—

obeeixen a dos esdeveniments de gran transcendència que s'han produït després de 1975: la configuració de l'Opus Dei com a Prelatura, quelcom que ja havia previst Sant Josepmaria des de l'inici, i la canonització d'aquest sant sacerdot. Aquestes dues fites comporten conseqüències d'alguna manera incalculables. Entre altres, es pot dir que han vingut a confirmar, de manera solemne, la finalitat espiritual de l'Opus Dei en el si de l'Església.

I què va suposar la canonització per als membres de l'Obra?

Opino que, amb la canonització, els fidels de la Prelatura s'han sentit empesos a augmentar la seva responsabilitat, el seu compromís evangelitzador. En els mesos que van precedir a aquest esdeveniment, jo, almenys, em repetia que la canonització havia d'apuntar a una

nova proposta de conversió, de
recerca de Déu.

Aquesta conversió té relació amb els nous apostolats que està ara desenvolupant l'Obra?

Els apostolats depenen de les necessitats del propi entorn: davant noves necessitats de la societat o de les ànimes, neixen les labors adequades. En concret, en els últims anys estan sorgint nombroses iniciatives en l'àmbit de la família, de caràcter molt variat. Tinc la fortuna de poder escoltar moltes persones que em parlen dels projectes que promouen, cadascuna a la seva manera: activitats de formació espiritual per a dones i homes casats, cursos sobre l'amor conjugal o l'educació dels fills.

**Sembla que els apostolats de la
Prelatura apunten a la família.**

Em sembla lògic que apareguin iniciatives tan abundants; aquestes i altres, perquè la família constitueix una font de vida i de felicitat, ara i sempre. Es percep cada dia amb major claredat la importància de conrear aquesta dimensió familiar de l'existència, que aporta l'imprescindible ambient d'afecte, i que al mateix temps enforteix la societat civil.

Aquest apostolat familiar és específic de l'Opus Dei?

En l'Opus Dei, els apostolats es realitzen de persona a persona, d'amic a amic. L'eficàcia de l'evangelització no depèn només de les estructures, ni de les organitzacions. La clau principal consisteix en el fet que els catòlics sapiguem fer present Jesucrist, que ajudem els altres a descobrir la bellesa i la veritat de la seva Paraula,

i que tractem amb caritat qui ens envolten.

Aquesta és també la labor evangelitzadora de tots els cristians.

“Per servir, servir”, afirmava amb freqüència Sant Josepmaria. No dubto que aquestes paraules es poden aplicar a la labor evangelitzadora de l'Església: si servim els altres, serem útils a l'Església com transmissors de l'Evangeli. D'aquesta manera podem resumir les credencials del cristià.

Com ha afectat a la institució tenir, per exemple, dos cardenals o, actualment, dos bisbes a Espanya, els arquebisbes de Burgos i Tarragona?

Abans de respondre, desitjo precisar els termes de la seva pregunta, perquè la Prelatura no “té” cardenals ni bisbes. Els cardenals i els bisbes

depenen del Papa en el seu treball. Però fins i tot aniria més lluny, àdhuc a risc de semblar exagerat: el verb “tenir” no és apropiat tampoc per a referir-se a cap fidel de la Prelatura. Certament, sol dir-se que una persona “pertany” a l’Opus Dei, o que una diòcesi “té” tal nombre de sacerdots o de fidels. Però, com resulta obvi, aquesta pertinença no significa propietat, sinó una altra forma de relació.

Accepto la puntualització.

No, perdó. Dic això perquè em sembla que en ocasions es parla equivocadament de l'Església com d'una institució que d'alguna manera pot “manejar” els seus fidels, quan en realitat l'Església és una llar on es viu en llibertat. I, en l’Opus Dei, el primer defensor de la llibertat pròpia i aliena ha estat sempre Sant Josepmaria.

Però no em negarà que aquests nomenaments afecten l'Obra?

El fet que alguns sacerdots de la Prelatura siguin nomenats Cardenals i Bisbes suposa una pèrdua de braços per als apostolats peculiars de l'Opus Dei, que s'accepta amb l'alegria de servir també d'aquesta manera l'Església universal.

Parlant de llibertat. És un fet que la societat espanyola ja no és cristiana. Ni en les seves lleis, ni en els seus costums. Com veu el futur del nostre país?

Tinc seriosos dubtes que es pugui formular una afirmació tan absoluta. Considero que bona part de la societat espanyola és cristiana i que, en no pocs aspectes, gairebé tota la societat espanyola ho és: n'hi ha prou amb recordar, per exemple, les abundants tradicions, arreladíssimes i molt populars, que posseeixen un significat eminentment religiós.

També resulta necessari precisar que en realitat les qui són cristianes són les persones.

Potser és que a Espanya alguns que es diuen cristians no ho són tant, o no exerceixen com a tals.

Bé, pel que es refereix a la fe, el futur està obert. D'una banda, els catòlics confiem sobretot en la gràcia i en la misericòrdia de Déu, no en la nostra capacitat humana de persuasió.

D'una altra, com que la fe es transmet mitjançant l'apostolat, el futur es troba en les nostres mans: si els catòlics ens animem els uns als altres a ser coherents, alegres, servicials, humils, íntegres, treballadors; si participem en la vida pública del país, exercitant els nostres drets i els nostres deures ciutadans, llavors el panorama de l'Església a Espanya es presenta prometedor.

Però no em negarà que l'ambient no és cristià.

L'ambient extern certament influeix, però el futur de la fe depèn sobretot de la fidelitat dels cristians.

Potser és alguna cosa molt diferent del que vostè acaba de veure en la reunió de joves de Colònia.

Qui ha participat en la trobada de Colònia ha experimentat les ànsies de trobar Déu per part de molts centenars de milers de joves, i també de persones madures que s'han remogut davant aquesta mobilització sorgida des de tots els continents.

Però, al marge de Colònia, no em negarà que el món s'allunya de Déu.

Vostè té raó: molts altres símptomes parlen que, per desgràcia amb massa freqüència, els homes ens allunyem de Déu, mirem cap a un altre costat.

No es tracta d'enumerar de nou els motius de preocupació, els brots de violència, la plaga de la solitud, el menyspreu a la vida, la difusió d'una mentalitat relativista, tan clarament denunciada per Benet XVI, etc. Però no em detinc en la descripció dels mals del nostre temps; ni desitjo oblidar mai els nombrosos elements positius de la societat actual.

Però què pot fer un cristià enfront d'aquesta situació?

En tot cas, la resposta al mal no consisteix en la queixa, ni en el lament, sinó en la decisió humil i alegre d'aportar el nostre òbol en la construcció col·lectiva del bé. Em ve a la ment un altra expressió molt estimada per Sant Josepmaria: “sembradors de pau i d'alegria”. Així hem de moure'ns els cristians.

Parlant de moure's. En Espanya alguns segueixen desconfiant de la

presència de l'Opus Dei en la vida pública. De la seva força i poder...

Penso que l'actitud d'alguns, que vostè descriu —menys dels que es pensa—, reflecteix el problema al qual m'he referit abans: el desenfocament que suposa veure els catòlics en general, o els fidels de l'Opus Dei en particular, com peces d'un engranatge, part d'una organització, que obeeix cegament ordres vingudes de dalt, i actuen com un bloc en matèries polítiques. Rés més allunyat de la realitat: els milions de persones que han conegut de primera mà l'Opus Dei a Espanya, en els seus gairebé 80 anys d'existència, donen testimoniatge unànime de la llibertat que han trobat.

Potser és que rebutgen la presència dels membres de la Prelatura en la política.

Penso que a mesura que es vagi entenent millor la llibertat dels catòlics en la vida pública i política, i que se superin esquemes ideològics que pertanyen al passat o que responen a mentalitats poc obertes, es comprendrà millor que els fidels de l'Opus Dei gaudeixen de la mateixa llibertat que els altres ciutadans, ni més ni menys.

I creu que les institucions de l'Església jugaran un paper important en la societat?

Un dels símptomes més clars de progrés de les nostres societats és que compten cada vegada més els drets del ciutadà, de l'home comú. Les comunitats humanes es formen amb el lliure exercici del vot, amb el pagament dels impostos, amb el treball professional cada dia més qualificat, etc. Són els ciutadans els qui prenen les decisions que configuren la societat.

I creu que a aquest home li interessa el que pugui oferir-li la religió?

Per descomptat. Rés més lògic i natural que l'Església desenvolupi la seva labor de proclamar l'Evangelí entre els laics, perquè a ells correspon, amb llibertat i amb responsabilitat, posar la llum de la fe en el cor de les activitats humanes, dignificar totes les tasques nobles, construir una societat a la mesura de l'admirable dignitat de la persona, creada a imatge i semblança de Déu.

Però és que potser a l'home no li interessa el que la religió li pugui aportar.

La destinació de l'Església i la destinació del món no es contraposen ni caminen separats. L'un i l'altre depenen de la responsabilitat dels ciutadans, dels catòlics, especialment dels laics.

El veig molt optimista.

És que, per damunt de tots els avatars històrics, la promesa del Senyor proporciona un fonament segur a la nostra esperança: “Jo estic amb vosaltres tots els dies, fins a la fi del món”. A mi aquestes paraules m'omplen d'un profund optimisme, perquè la veritat triomfa sempre, encara que s'hagin de superar sofriments i contradiccions.

Entrevista realitzada per
Fernando Rayón per La Gaceta
de los Negocios¹⁰ d'octubre de
2005